

“El que intento és restablir la confiança”

Senyor president, ha visitat Europa per parlar sobre el progrés que ha fet Haití en els últims anys, i atreure els inversors al seu país. Tanmateix, uns quants dies abans, milers d'haitians es manifestaven en protesta d'un altre ajornament de les eleccions, les quals van amb tres anys de retard i se suposava que haurien d'haver tingut lloc el passat 26 d'octubre. Com vol promoure el desenvolupament sense un govern en funcionament?

—La veritat és que anem fent un progrés enorme. Recentment hem animat grans empreses com JetBlue Airways que vinguin a Haití. Tenim un nou aeroport internacional a Cap-Haitien, nous hotels internacionals com el Hilton o el Marriott; i no són a Haití per casualitat, sinó perquè noten un canvi. Estem treballant amb ells per assegurar les seves inversions. Tenim noves lleis per lluitar contra la corrupció i el blanqueig de diners. El que intentem és establir una democràcia. Ja no som el país més insegur de la regió; som el quint més segur. Canadà ha llevat l'advertència contra viatjar a Haití, i he demanat a la cancellera alemanya, Angela Merkel, fer el mateix. Ara, sobre les eleccions, la gent està venent la idea que no hi ha eleccions per la meua culpa...

—... els oponents polítics sospiten que estaria content si controlés l'edicta presidencial, la qual cosa seria possible si les eleccions no se celebressin abans que acabi el mandat de la Cambra baixa aquest gener.

—Les eleccions estan bloquejades per l'oposició. He posat en marxa cinc consells electorals. El primer era un consell permanent que s'hauria d'haver establert pel 1987. Però quan vaig negociar amb l'oposició, van proposar un nou consell provisional. Aleshores volien canviar uns quants membres del consell. I més tard sol·licitaren un consell completament nou. Ho vaig acceptar tot perquè volia eleccions. Ara, el seu últim recurs és bloquejar la llei electoral, perquè simplement no volen

A quasi cinc anys del terratrèmol, Haití encara està reconstruint-se. En l'entrevista, el president d'Haití, Martelly, tracta sobre “l'enorme progrés” del país, però també aborda obstacles com el fracàs per part dels països contribuents per pagar el que havien promès.

anar a les eleccions. Aquest nou moviment que estic liderant és molt popular, i saben que anant a les eleccions, probablement no els donarà l'oportunitat de ser reelegits.

—Aleshores quan tindran lloc finalment les eleccions?

—El meu pla és continuar negociant

amb l'oposició. Si no, la legislatura esdevindrà disfuncional. Hi ha un article a la Constitució que estipula que, quan les coses van malament, el president ha de tornar a posar les coses en ordre. És tan simple com això.

—Haití és el país més pobre de la regió, i encara està recuperant-se del devastador terratrèmol del gener del 2010 i que va causar la mort de més de 200.000 persones. La tasca de reconstruir el país és enorme. On comença?

—Sols necessitem organitzar-nos. Érem el país més ric a l'hemisferi oest. Actualment tot és fràgil a Haití, les infraestructures, les institucions, la mentalitat. És per això que estic plantejant fer una educació lliure per a tots els nens. Usem un 5 per cent del nostre pressupost per a l'educació lliure, i recaptem 5 cèntims per minut de cada cridada telefònica que vingui de la diàspora d'Haití, i 1,50 dòlars de cada transferència de diners que la diàspora fa per a Haití. A això, s'hi sumen 50 milions de dòlars més per any. No és suficient, però; encara falta una tercera part del nostre pressupost per a l'educació.

—Després del terratrèmol va dir que els països donants van prometre

“Demanem als països que canalitzin l’ajuda estrangera a través del Govern. Si la donen directament a les ONG, debiliten les nostres institucions.”

12 mil milions de dòlars, però que Haití sols en va rebre 4 mil milions. Li ha fallat la comunitat internacional al seu país?

—No vull parlar més d’aquests diners, encara que demanem que aquells països que van prometre ajudar-nos intentin mantenir la promesa. Però ens vam dir: ja està bé d’esperar donacions, comencem. Invertim. Aquesta és la raó per la qual vaig viatjar a Europa, a Alemanya concretament. Estic viatjant a tot arreu, intentant restablir la confiança. Com creem llocs de treball per a la nostra gent? Invitant els inversors, oferint incentius, creant riquesa per a la nostra gent, i pensant de començar a canviar.

—D’Haití se n’ha dit “República de les ONG”, però la presència aclaparadora d’Organitzacions No Governamentals no ha ajudat necessàriament al progrés del país. Quan podrà Haití funcionar sense?

—Estem assegurant-nos que les ONG treballen amb el Govern. Als

països els demanem que canalitzin l’ajuda estrangera a través del govern. Perquè si ho donen directament a les ONG, debiliten les nostres institucions. Fent això i creant una institució on totes les ONG vinguin per aprovar els seus projectes, n’hem descoratjat a moltes d’elles. Algunes que no estaven ací per Haití, sinó per elles mateixes, se’n han anat. Aleshores podem dir que la situació està millorant.

—Les Nacions Unides fa poc van renovar el mandat de mantenir la pau a Haití per un any més. Se l’ha culpats de l’introducció de l’epidèmia del còlera mortal fa quatre anys, la qual ha afectat a més de 700.000 haitians i n’ha mort més de 8.000. Encara és benvinguda l’ONU?

—L’ONU no va forçar la seva entrada. Vam crear una situació que requeria que l’ONU estigués ací per ajudar-nos a establir pau i seguretat. Desafortunadament, va aparèixer el problema del còlera. Aleshores hi havia dos tipus de reaccions: buscar culpables o intentar

resoldre-ho. En lloc de fer enemics, estem intentant resoldre aquest problema. El secretari general ha reconegut la responsabilitat de l’ONU, i ha promès ajudar-nos. Preferim tenir l’ONU ajudant-nos a combatre l’epidèmia i millorant el nostre sistema sanitari i l’aigua que no pas tractar de fer-ho pel nostre compte.

—Què pensa vostè del esforç dels grups pels drets humans i les víctimes del còlera per posar demandes contra l’ONU en tribunals dels EUA?

—No li diré, a una víctima, o a qualsevol persona que hagi perdut un membre de la seva família, que no vagi i parli amb l’ONU o vagi als tribunals i els demandi. La gent pot fer el que vulgui. Però la tasca del Govern és de fer relacions, i penso que estem fent un bon treball.

Samiha Shafy
© Der Spiegel

Traducció d’Aloma Montilla